

Kalejdoskop 06/2026

TEMAT NUMERU: DEBATA WE MGLE

Ostentacyjny urok postrozumu [TEMAT NUMERU]

Magdalena NOWICKA-FRANCZAK

Co łączy Donalda Trumpa, Krzysztofa Stanowskiego i Łatwoganga? Trafne zdekodowanie ducha czasów, fetyszycacja komunikacji platformowej i umiejętność wyciskania algorytmów jak cyfrowej cytryny. Ich kapitałem jest medialna widzialność, narzędziem – mobilizowane emocje, a tworzywem – zdrowy rozsądek. Ale niczego nie osiągnęliby bez nas, czyli podatnej publiczności.

Kłamstwo robi karierę [TEMAT NUMERU]

Z Marcinem KOTRASEM rozmawia Bogdan SOBIESZEK

Mitologizowanie rzeczywistości, teorie spiskowe, fake newsy funkcjonujące jako równoprawne informacje opisujące świat sprzyjają fragmentacji społecznej i powodują, że coraz trudniej nam dotrzeć do fundamentalnej wiedzy o tym, w jakim społeczeństwie żyjemy – mówi Marcin Kotras, adiunkt w Katedrze Socjologii Polityki i Moralności na Wydziale Ekonomiczno-Socjologicznym Uniwersytetu Łódzkiego.

Poza tym

Fotografia: medium w transformacji [SZTUKA]

Tomasz FERENC

Każdego z nas, niezależnie co o tym myślimy, dotyczą zmiany zachodzące w fotografii; jej form, zastosowań i obiegów. I każdy z nas w tych zmianach uczestniczy: mniej lub bardziej świadomie. Nie ma przed tym ucieczki i dlatego tym bardziej istotne staje się krytyczne przyglądanie się temu, co dzieje się z fotografią i innymi mediami wizualnymi.

Socjolog sztuki Tomasz Ferenc wskazuje pewne istotne zjawiska we współczesnej fotografii przy okazji 25-lecia Międzynarodowego Festiwalu Fotografii w Łodzi.

Cichy głośny film [ROZMOWY]

Z Ewą PUSZCZYŃSKĄ rozmawia Agata GWIZDAŁA-MALIK

Na najnowszy film Pawła Pawlikowskiego czekaliśmy od 2018 roku, kiedy świat zachwycił się zrealizowaną w Łodzi „Zimną wojną”. Po ośmiu latach reżyser wrócił na 79. Międzynarodowy Festiwal Filmowy w Cannes, prezentując w konkursie głównym obraz „Ojczyzna” i zdobywając nagrodę za reżyserię (w kinach od 19 czerwca). To kolejny tytuł, przy którym Pawlikowski współpracował z łódzką producentką Ewą Puszczyńską.

DODATEK - „ŁÓDZKIE INSPIRUJE”

„Kalejdoskop” niezmiennie stara się dostrzegać ciekawe działania kulturalne w regionie. W dodatku

„Łódzkie inspiruje” przyglądamy się wybranym miejscom oraz związanym z nimi inicjatywom. I zaskakują nas swoim bogactwem – tyle się dzieje. W tym numerze zabieramy czytelników do Łęczycy...

Spis treści

14

Dziwak, ale oswojony.

Łukasz Barys

15

Bywa, kiedy jest.

Andrzej Poniedziałki

Temat numeru

18

Ostentacyjny urok postrozumu.

Magdalena Nowicka-Franczak

24

Kłamstwo robi karierę.

Rozmowa z Marcinem Kotrasem

--

30

Miniatura świata.

Rozmowa z Krzysztofem Candrowiczem

32

Fotografia: medium w transformacji.

Tomasz Ferenc

36

Cichy głośny film.

Rozmowa z Ewą Puszczyńską

39

Mój „przyjaciół” Lem.

Łukasz Maciejewski

42

Gwiazda dla Koterskiego?

Emil Sowiński

45

Pochwała głupoty.

Mieczysław Kuźmicki

46

Muzeum na receptę.

Bogumił Makowski

49

Galeria Kalejdoskopu

Monika Dałek

FOTO: [Monika Dałek]: wspaniałe czasy

54

Z werwą, ale refleksyjnie.

Paulina Ilska

56

Piechal - piewca robotniczej Łodzi.

Michał Danielewicz

59

Piękna różnorodność.

Piotr Kasiński

62

How deep is your love?

Dariusz Bilski

64

Miękka jak wosk, twarda jak stal.

Maria Duszka

67

Dodatek „Łódzkie inspiruje”

- Łęczyca

79

Kalendarium

Na okładce: Marta Bogdańska „In Space we Trust. Cloven-hoofed” (fragment) z projektu „Vive la résistance!”, film still, 2024 - wystawa „My, zwierzęta” w ramach 25. Międzynarodowego Festiwalu Fotografii w Łodzi.

„**Kalejdoskop**” 06/2026 do kupienia **od 29 V** w punktach Garmond-Press i Kolportera oraz w salonach empik w całym województwie łódzkim, a **od 28 V** - w recepcji Łódzkiego Domu Kultury przy ul. Dowborczyków 18 (II piętro biurowca).

A także w prenumeracie redakcyjnej.

Archiwalne „Kalejdoskopy” są dostępne jako e-booki na [Virtualo.pl](https://www.virtualo.pl).

Dofinansowano ze środków Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego pochodzących z Funduszu Promocji Kultury - państwowego funduszu celowego

Ministerstwo Kultury
i Dziedzictwa Narodowego
